

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 235/2025-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku prerokoval oznámenie sudcu I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Miloša Maďara** o dôvodoch jeho možného vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 3359/2024 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Miloš Maďar **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 3359/2024.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 3359/2024 konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky Slovenskej republiky – Lesy Slovenskej republiky, š. p., Námestie SNP 8, Banská Bystrica, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JAKUBČO, spol. s r. o, Horné záhrady 2, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/47/2024 z 10. septembra 2024, ktorým odkázal sťažovateľku ako poškodenú s nárokom na náhradu škody na civilný proces. Vec bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý je členom I. senátu ústavného súdu, ktorý podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 (ďalej len „rozvrh práce“) pracuje v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Miroslav Duriš a Miloš Maďar.

2. Sudca I. senátu ústavného súdu Miloš Maďar listom z 27. marca 2025 v zmysle § 49 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil predsedovi ústavného súdu dôvod svojho možného vylúčenia vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn.

Rvp 3359/2024, ktorým je skutočnosť, že ústavnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu vyhlásil senát, ktorého predsedom bol JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD., ktorý bol v období od 22. januára 2011 do 2. apríla 2012 ako advokát spolu so sudcom Milošom Maďarom spoločníkom a konateľom advokátskej kancelárie MAĎAR & Partners, s.r.o., Banská Bystrica.

3. Sudca Miloš Maďar v oznámení deklaroval, že uvedená skutočnosť sama osebe u neho subjektívne nevyvoláva akékoľvek pochybnosti o jeho schopnosti posúdiť predmetnú vec nezaujato. S uvedenou osobou nie je v pravidelnom kontakte, netravia spolu voľný čas či dovolenky, bývajú v rozdielnych mestách a ich vzájomný vzťah je neutrálne kamarátsky. Dodal však, že skutočnosť, že po určitý čas vykonávali advokátske povolanie spoločne v tej istej advokátskej kancelárii, môže u objektívneho pozorovateľa (vrátane účastníkov konania pred ústavným súdom) potenciálne vyvolať pochybnosti, či je schopný vec posúdiť nestranne. Navrhuje preto, aby tieto potenciálne pochybnosti otestoval testom tzv. teórie zdania námietkový senát. S ohľadom na zmienené okolnosti požiadal o posúdenie už uvedených skutočností v zmysle § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

5. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

6. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

7. Podľa čl. IV bodu 1 písm. b) rozvrhu práce o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje druhý senát, ak ide o sudcov prvého senátu.

8. Pokynom predsedu ústavného súdu z 1. apríla 2025 bolo oznámenie sudcu Miloša Maďara pridelené II. senátu ústavného súdu, ktorý ho v súlade s citovaným článkom rozvrhu práce prerokoval v zložení Ľuboš Szigeti (predseda senátu a sudca spravodajca) a sudcovia Peter Molnár a Peter Straka (ďalej len „námietkový senát“).

9. Nestrannosť sudcu v konkrétnom konaní znamená prejednávanie a rozhodovanie veci len na základe objektívne zistených skutočností a na základe práva, bez predsudkov, bez pomeru (pozitívneho alebo negatívneho) k predmetu sporu, účastníkom konania, ich zástupcom alebo k iným zúčastneným osobám a bez akéhokoľvek ovplyvnenia, „*sine ira et studio*“. Poskytnutie súdnej ochrany nestranným sudcom tvorí podstatu spravodlivej súdnej ochrany.

10. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu a tie sú overované rovnomennými testami. Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to jednak vo všeobecnosti (porov. rozsudok Olujić proti Chorvátsku

z 5. 2. 2005, sťažnosť č. 22330/05, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (porov. rozsudok Kinský proti Českej republike z 9. 2. 2012, sťažnosť č. 42856/06, bod 87).

11. Pokiaľ ide o subjektívny test, nestrannosť sudcu sa musí predpokladať, pokiaľ nie je preukázaný opak (pozri rozsudok Wettstein proti Švajčiarsku z 21. 12. 2000, sťažnosť č. 33958/96, bod 43). Vo vzťahu k objektívnemu testu musí byť posúdené, či, odhliadnuc od správania sudcu, existujú zistiteľné skutočnosti, ktoré môžu vyvolávať pochybnosti o nestrannosti sudcu. Rozhodujúce pritom je, či takéto obavy môžu byť objektívne odôvodnené (tamtiež, bod 44).

12. Pokiaľ ide o subjektívne hľadisko, treba vychádzať z prezumpcie nepredpojatosti dotknutého sudcu a zistiť, či jeho vyjadrenia alebo správanie v konkrétnej veci neposkytujú dôkazy na vyvrátenie tejto domnienky.

13. Ústavný súd vzal zo subjektívneho hľadiska do úvahy, že sudca ústavného súdu Miloš Maďar výslovne svoju zaujatosť nevyhlásil (podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde), ale len oznámil možné dôvody svojho vylúčenia (podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Formulačný rozdiel medzi týmito ustanoveniami zákona o ústavnom súde možno vidieť v subjektívnom postoji sudcu – ak si je vedomý existencie dôvodu vylúčenia, ale jeho intenzitu nepovažuje za dostatočnú, učiní oznámenie podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ak sa so zisteným dôvodom vylúčenia vnútorne stotožní, vyhlási svoju subjektívnu zaujatosť podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj MACEJKOVÁ, I., BÁRÁNY, E., BARICOVÁ, J., FIAČAN, I., HOLLÄNDER, P., SVÁK, J. a kolektív. *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár*. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 289.).

14. Okolnosti vyplývajúce z oznámenia sudcu ústavného súdu Miloša Maďara nesignalizujú predpojatosť, ktorá by spadala pod subjektívny test (sudca ústavného súdu uviedol, že zo subjektívneho hľadiska nemá pochybnosť o svojej schopnosti posúdiť predmetnú vec nezaujato, a ústavný súd ani nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá toto tvrdenie vyvrátiť alebo spochybniť).

15. Zároveň možno poukázať na fakt, že to bol samotný sudca, ktorý postupom podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde inicioval konanie o svojom vylúčení, čo nenasvedčuje, že by mal určitý subjektívny záujem, aby sa mohol zúčastniť na rozhodovaní v predmetnej veci. Naopak, jeho postup svedčí o jeho subjektívnom nadhľade a profesionálnom odstupe od predmetnej veci.

16. Vzhľadom na uvedené preto sudcu Miloša Maďara nie je možné považovať za subjektívne zaujatého v predmetnej veci.

17. Námietkový senát tak následne podrobil nestrannosť sudcu Miloša Maďara v danom prípade aj testu objektívnemu, t. j. zisteniu, či vzhľadom na skutočnosti uvedené v jeho oznámení môžu z pohľadu externého pozorovateľa (účastníka konania alebo verejnosti) existovať objektívne odôvodnené obavy, že tento sudca vo veci nie je nestranný.

18. Námietkový senát v prvom rade pripomína, že ústavný súd už v minulosti konštatoval, že predpojatosť, resp. zaujatosť sudcov vo vzťahu k orgánom verejnej moci, resp. k osobám za ne konajúcim (t. j. aj vo vzťahu k osobám konajúcim ako sudcovia krajského súdu, pozn.) treba vykladať reštriktívnejšie než voči ostatným účastníkom konania (uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 36/2012 zo 14. marca 2012).

19. V okolnostiach veci je zároveň potrebné poukázať aj na skutočnosť, že JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD., predmetným rozsudkom krajského súdu nerozhodoval sám, ale rozhodoval ako predseda trojčlenného senátu krajského súdu zloženého z profesionálnych sudcov.

20. Nadväzujúc na uvedené, námietkový senát poukazuje na opakovane vyjadrený právny názor ústavného súdu (napr. uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 124/2010 z 26. augusta 2010, uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 352/2010 z 20. októbra 2010, uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 824/2016 z 29. novembra 2016 a i.), že len samotné pracovné, resp. kolegiálne vzťahy medzi aktérmi právneho života (právnikmi) vrátane sudcov ústavného súdu bez ďalšieho nemôžu byť dôvodom na spochybnenie neustrannosti sudcov ústavného súdu a na ich vylúčenie z prerokovania veci z tohto dôvodu, ale sú potrebné aj ďalšie okolnosti signalizujúce možné narušenie neustrannosti sudcu. Pri posudzovaní predpojatosti sudcu je preto potrebné hodnotiť prípadný vzťah sudcu ku konkrétnej osobe (kolegovi) komplexne.

21. Determinantom vylúčenia je taká intenzita vzťahu ku konkrétnej osobe, ktorá je spôsobilá vyvolať dôvodné pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu. O dôvodné pochybnosti pôjde v prípade blízkych osôb a v prípade priateľského (ale aj nepriateľského) vzťahu k dotknutej osobe (ŠTEVČEK, M. a kol. *Civilné právo procesné. Úvod do civilného procesu a sporové konanie*. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 54.).

22. Vzťahom priateľským sa vo všeobecnosti chápe hlboký (až emocionálny) vzťah založený na dôvere, úprimnosti, družnosti, prívetivosti, vzájomnej pomoci, tolerancii, porozumení, ale aj účasti na spoločnom duševnom i duchovnom živote a pod. Je preto dôležité odlišovať priateľstvo od iných medziľudských vzťahov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Nc 12/2014 zo 16. apríla 2014).

23. Možno konštatovať, že zo skutočností uvedených v oznámení sudcu Miloša Maďara vyplýva, že v minulosti vzťah sudcu s JUDr. Bc. Viktorom Markom, PhD., spočíval v spoločnom vykonávaní advokátskeho povolania v postavení spoločníkov a konateľov tej istej advokátskej kancelárie.

24. Na druhej strane však zároveň možno konštatovať, že zo skutočností uvedených v oznámení sudcu Miloša Maďara nevyplýva, že by uvedený spoločný výkon advokátskeho povolania z jeho strany prerástol do nadviazania pravidelného a až do súčasnosti pretrvávajúceho mimopracovného osobného styku, resp. že by prerástol do vzniku hlbokého (až emocionálneho) a do súčasnosti pretrvávajúceho vzťahu medzi sudcom a JUDr. Bc. Viktorom Markom, PhD. Uvedené vyplýva z vyjadrenia sudcu Miloša Maďara, ktorý vzájomný vzťah síce označil za kamarátsky, avšak rovnako uviedol, že s JUDr. Bc. Viktorom Markom, PhD., nie je v pravidelnom kontakte, netrávia spolu čas v rámci súkromnej sféry ich života a bývajú v rozdielnych mestách.

25. Možno tak uzavrieť, že skutočnosti uvedené v oznámení sudcu Miloša Maďara nepreukazujú existenciu aktuálneho vzťahu, ktorý by svojou intenzitou bolo možné bez ďalšieho označiť za vzťah, ktorý by sám osebe sudcu Miloša Maďara diskvalifikoval z rozhodovania v predmetnej veci.

26. Vychádzajúc z uvedeného (a zároveň rešpektujúc požiadavku, že zaujatosť sudcov ústavného súdu vo vzťahu k orgánom verejnej moci, resp. k osobám za ne konajúcim je potrebné vykladať reštriktívnejšie než voči ostatným účastníkom konania), námietkový senát dospel k záveru, že skutočnosti, na ktoré sudca Miloš Maďar poukázal vo svojom oznámení, v spojení

so skutočnosťou, že sudca Miloš Maďar sa sám necíti byť vo vzťahu k osobe konajúcej za účastníka konania subjektívne zaujatý a zároveň on sám oznámil dôvody možného vylúčenia, ako aj v spojení so skutočnosťou, že JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD., predmetným rozsudkom krajského súdu rozhodoval „len“ ako predseda v trojčlennom senáte, nemôžu u objektívneho pozorovateľa vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu Miloša Maďara. A teda ani z objektívneho hľadiska neexistuje legitímny dôvod na obavy vo vzťahu k nestrannosti sudcu Miloša Maďara.

27. Námietskový senát tak konštatuje, že v skutočnostiach uvedených v oznámení sudcu Miloša Maďara nemožno identifikovať intenzitu a závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu ústavného súdu. Ústavný súd tak vzhľadom na uvedené konštatuje, že v prerokúvanej veci nie sú naplnené podmienky podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde na vylúčenie sudcu Miloša Maďara z konania a rozhodovania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 3359/2024, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

28. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu